

<https://helda.helsinki.fi>

In memoriam : Elli Jansson 19.9.1927-21.3.2020

Hakkarainen, Kati

2020-06-12

Hakkarainen , K , Miettinen , A & Vapaatalo , H 2020 , ' In memoriam : Elli Jansson
19.9.1927-21.3.2020 ' , Suomen lääkärilehti , Vuosikerta. 75 , Nro 24-33 , Sivut 1541-1541 .
< <https://www.laakarilehti.fi/pdf/2020/SLL242020-1541.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/319933>

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Reijo Ensio Salmi

14.6.1930–22.4.2020

ASKO SALMI
esikoinen, plastiikkakirurgi

Reijo oli Siirin ja Paavon ainoa lapsi, Vaasan Lyseon kasvatti ja ikuinen partiopoika ”Repa”. Siiri oli vahvatahtoinen koulun emäntä, joka kasvatti Reijon yhdessä sovittelleen ja elämää ymmärtävän isoisäni kanssa.

Reijosta tuli lääkäri, radiologi ja onkologi. Perheenisä nuorena lääketieteen opiskelijana, yrittäjä ja poliitikko. Vaasan onkologisen osaston rakentaja.

Kaikkeen tarvittiin paitsi Siirin jäärpäisyyttä ja Paavon sovittelukykyä niin myös vaimo Ulla: ”teinirakkaus ei kuole koskaan”. Hyvä tiimi on enemmän kuin osiensa summa. Kesäpaikka Norrminne oli vuosikymmeniä perheen ja suvun kokoontumispaikka. Siellä vietettiin häät, possujuhlat, tenniskisat tai saunottiin ja uitiin.

Partio oli isäni elämä, nuoresta partiolaisesta lippukunnan johtoon. Miiluleirin johtaja ja Hopeasuden kantaja. Partioon liittyvät ensimmäiset muistot Äkäslompolosta, hiihdosta ja Ylläsmajasta, joka muodostui vuosiksi perheen kiintopisteeksi.

Veneily oli osa Reijoa. Purjehdus, pikasliipparit ja lopulta Repaska, matkavene, jolla tutus tuimme Vaasan saaristoon.

Lukemattomat matkat Ullan kanssa, jääpallo, rotarit, muurarit, useat lääkäriyhdistykset. Aina menossa. Elämällä oli tarkoitus ja usko yhteiseen hyvään ja oikeudenmukaisuuteen.

Isänä Reijo oli suora ja luotettava – kuten äitinsä. Hän antoi mahdollisuuksia ja auttoi tarvittaessa. Pinnan alla oli herkkyyttä. Vanhemmiten päättäväisyys muuttui asioiden seurannaksi ja hyväksynnäksi.

Isäni jälkiä siivotessa mietin kaiken mielekkyyttä: kunniataulut, mitalit lehtileikkeet, yhdistykset. Eletty elämä ja mitä siitä jää: muistot ja perimä, joista tulevaisuus voi ammentaa.

Elämän tarkoitus on elämän jatkuminen ja tässä paappa onnistui: neljän lapsen jälkeen elämää innoitti 15 lastenlasta ja 16 lastenlastenlasta, jotka jäävät muistamaan isoisän pitkää ja ansiokasta elämää. Toivottavasti samalla rehellisyydellä, ennakkoluulottomuudella, innolla ja innovatiivisuudella.

Isäni opetus lääkäreille: hoito ei saa olla pahempi kuin tauti. Tärkeää on hyvä hoito lähellä kotia. Viimeisin tieto. Reijo oli pidetty lääkäri ja arvostettu kollega.

Kiitos Reijo. Isä, isoisä.

Elli Jansson

19.9.1927–21.3.2020

KATI HAKKARAINEN
ARI MIETTINEN
HEIKKI VAPAATALO

Professori Elli Jansson kuoli 21.3.2020 Tampereella 92-vuotiaana pitkälliseen sairauteen. Hän oli syntynyt Tampereella 19.9.1927.

Elli Jansson suoritti ylioppilastutkinnon Tampereen tyttölyseossa 1947, valmistui lääketieteen lisensiaatiksi 1955 ja väitteli tohtoriksi 1960 Helsingin yliopistossa. Hän sai erikoislääkärin oikeudet laboratoriotutkimuksissa 1962.

Hän työskenteli Auran sairaalan bakteriologian ja immunologian laboratoriossa. Hänet valittiin Tampereen yliopiston vasta perustetun lääketieteellisen tiedekunnan ensimmäiseksi mikrobiologian ja immunologian professoriksi, mistä virasta jäi eläkkeelle 1992.

Elli Jansson julkaisi yllilääkäri Odd Wagerin kanssa jo 1957 kokemuksia CRP:n käytöstä keskushermostoinfektioiden diagnostiikassa. Artikkelit olivat ensimmäisiä kuvia CRP:n kliinisestä soveltamisesta. Hänen julkaisutoimintansa käsitteli myös listeria- ja adenovirusinfektioiden diagnostiikkaa.

Väitöskirjassaan Elli Jansson tutki lintujen leviämisen klamydiakokehkuumeeseen esiintyvyyttä. Tästä aihepiiristä hän siirtyi tutkimaan my-

koplasmoja. Hän julkaisi 1960-luvulla havaintoja mykoplasmoista kollageenitauksissa ja keskittyi myöhemmin tutkimaan niiden osuutta nivelreuman etiologiassa. Hänen ohjauksessaan tutkittiin laajasti mykoplasmainfektioiden diagnostiikkaa.

Elli oli pidettyväinen ja vaatimaton mutta tinnimätön itselleen tärkeissä asioissa. Hän oli alaisilleen lojaali, kannustava ja salliva. Hänen johtamistapaansa kuvaa neuvo: ”Älä kerro huonoja uutisia alaisillesi ennen viikonloppua, jos se ei ole välttämätöntä”. Professorikollegat arvostivat Ellin harkittuja mielipiteitä ja harvinaista epäitsekkyyttä. Häneltä oli helppo kysyä neuvoja ja saada asiantuntevat vastaukset ilman vastapalvelujen vaatimuksia.

Ellin ystävät näkivät hänen yksityisen puolensa illallisilla hänen kauniissa kodissaan, jonka ikkunoista avautuivat esteettömät näkymät Näsijärvelle. Luonnon rauha ja puutarhanhoito olivat Ellille tärkeitä. Kesäasunto Bromarvissa oli siksi hänelle kaikkein rakkain paikka.

Elli oli rakastettu tati sisarusten perheille, joiden elämää hän seurasi mielenkiinnolla.